

Előfizetési feltételek.

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és koreszmáro-
sok részére az „Italmérők
Közlönyé”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr-jaival
kaphatók a kiadóhiv.

Hirdetések.

□ centimetenként 2 kr.,
többszöriért 1 1/2 kr. fi-
zendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

kéziratok a szerkesztőséghez (Belpiacz, Samarjay-féle ház
I. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Közgyűlés után.

A közgyűlés első napján tul vagyunk és a tárgysorozat érdekesebb pontjai letárgyaltak.

A közgyűlésnek min lenesetre érdekes epizódja volt az ujonnan rendszeresített 4 szolgabírói állás betöltése. Közigazgatásunk fejlődését jelenti ez a tény, mert szaporítja a nagy szolgabírói kerületek központi munkaerőjét, a mire tagadhatatlan nagy szükség volt.

De érdekes a lefolyt részleges restauráció alkotmányos szempontból is. Az 1891. évi 33. t. cz. 1. § a ugyanis a közigazgatást állami feladatnak mondja ki és így szigorú alkotmányos szempontból a szolgabírói állások megteremtése és betöltése az államhatalom jogkörébe tartozott volna; az államhatalom azonban nem érzett elég erőt és bátorságot, hogy a vármegyék történelmi jogát a megyei állások megteremtése és betöltése tekintetében a 2. paragrafusos törvény alapján confiskálja, hanem inkább tért engedett a gyakorlatban a vármegyéknek, hogy régi jogaikat a törvény elvi rendelkezése ellenére is továbbra gyakorolják és minden választás a meghozott törvény paródiája legyen.

Ez mutatja, hogy állami életünkben a vármegyei intézménynek még mindig erős és az autonomikus szabadság rovására nehezen megfámadható gyökerei vannak és hogy ezzel a körülménnyel a közigazgatás reformjánál minden kormányának le kell számolnia és a vármegye reformja csakis az autonomikus szabadság épségben tartása mellett vihető keresztül.

De levonhatjuk e jelenségekből azt a kétségtelen következtetést is, hogy a vármegyei tisztikarnak december hóban mandátuma lejárván, az általános restauráció az 1891. törvényre való tekintet nélkül a régi törvények alapján fog megejtetni, vagyis, hogy a betöltendő állások fölött utolag a vármegye közönsége fog rendelkezni.

Nagy figyelem kísérte az ismert dobosinai faeladási ügyben a közgyűlésen kihirdetett fegyelmi bírósági elsőfoku határozatot, a mely által a vétkesek elnyerték a fegyelmi uton kirótt büntetést és megerősítette azt az igazságot, hogy a kö. ügyek terén a kiváló örködés hasznos szolgálat és hogy a társadalomban szükség van oly bátor férfiakra, kik tekintet nélkül állják útját a legkisebb és legnagyobb visszaéléseknek, mely által a közügy érdeke veszélyeztetnék.

Mi ezen ügyben nem nyilatkoztunk, állást nem foglaltunk, az ügy elintézését a fegyelmi bíróságnak engedjük át, annak engedjük át most is, úgy az első, mint felsőfoku fegyelmi bíróság határozata által látjuk az ügyet elintézettnak, de ha ezen ügy

bárki által is más térre vitelnék, nem fogunk késni a leplezetlen állásfoglalással.

A közgyűlésnek nem kevésbé fontos elhatározása volt, hogy a vármegye összes városai és községei részére elhatározta a járványok ellen a gőzfertőtlenítő gépek beszerzését.

A járványok felléptekor elterjedésük elnyomására községeink hathatós eszközt nyerne és mert ezen fontos intézmény meghonosítását dr. Szabó Samu megyei főorvos kezdeményezte, szereplésének hivatott és leghelyesebb terén üdvözöljük és hisszük, hogy ezen a téren a vármegye közönségének áldó szava fogja kísérni.

A klenóczyi papválasztás utóhangja.

Nagyiszteletű Glauf Pál kishonti ev. egyházmegye esperese a „Gömör-Kishont” f. évi 15. számában „A klenóczyi papválasztásnak provokált megvilágítása” cím alatt írt szenvedélyes cikkében irgalmatlanul nekem utazik azért, hogy én e becses lapban „A klenóczyi papválasztás előtt” és „A klenóczyi papválasztás után” feliratu két cikkemben a klenóczyi ügyet a tiszta igazság érdekében má-ként mertem a közvélemény elbírálására bocsátani, mintsem az neki tetszett volna. En azonban a magam két cikkét minden szenvedélytől mentem, a valódi tényállást tisztán ismerve, elvi magaslattól irtam meg, nyugodtan bocsátottam a nyilvánosság ítéle-ére: azért ma sincs okom azokból bármit elvenni vagy hozzáadni. Mégis a közvélemény iránti tiszteletből előbb a száraz tényállást adom elő, azután a ntű Glauf Pál indulatos támadásával szemben a magam igazságos védelmét.

A boldog emléktű Reguly Pálnak 1893. évi május 1-én bekövetkezett halálával megürült a klenóczyi papi állás. Új pap választására került a sor. A fennálló törvény értelmében négyen jelöltek, ugy-mint: Kolbenhayer József, Bodiczky Mihály, Geduly Henrik és Paulik János. Utóbb Bodiczky Mihály ismert okokból a jelöltek sorából heves küzdelem után kizárattott s ugyanekkor akár hallgatolag, akár mint a kerületi közgyűlésen nyi tan kimondatott, hogy minden újabb jelölés lehetősége nélkül a megmaradt három kifogástalan hazafi és törvényes jelölt közül kell a klenóczyi autonom egyházközségnek a maga papját megválasztania. Nem tette. A meddig c-ak tehetta, az egyedüli, szive szerint való jelöltje: a kizárt Bodiczky M.-ért elkezeredett harcot kezdett, appellálván ügyét fölfelé az egyházegyetemig. Célét nem ért. Azután? Megmaradt tovább is önvédelmi dacolásánál és a törvényes három jelölt közül választani most sem akart, mivel — ugy-mond — van neki már egy negyedik szive szerinti jelöltje is. Ezé lett nevezetesen Argay György, az ottani időközi helyettes-lelkész, a ki mint törekvő fiatal ember nem rosszalható ügyes politikával mindent megtett, hogy egy évi helyettes-lelkészkedésével a hívek szívet megnyerje. A márczius 24-én megejtett papválasztásról közölt leírások részletesen elmondják, mi történt ezután. A nagyérdemű elnökség az Argay érdekében beadott kérvényt elfogadta; fölment Klenóczyra és az egyedül törvényes alapon álló többi három jelölt mellözésével Argayt föntartással pappá választotta.

Aki ezen magasabb elvi alapon megindult nemes, hazafias egyházi küzdelmet kevésbé ismerte, az látva a tetszetős formában befejezett küzdelem eredményét, kész volt a ntű elnökség-

rek zengzetes dicséretnyilvánítások kíséretében a babért átnyujtani. Ezt cselekedte a „Gömör-Kishont”. Látszólag elég indoka volt hozzá. A hosszú harc eldőlt, ma Klenóczyon béke honol, az elnökség tagadhatatlanul egészen elfogadható jó intencióval járt el ez ügyben. Nos, e szerint mi kifogása lehet ez ellen a nyilvánosság előtt a „Gömör” című becses lapnak és benne amaz „önző érdektől” vezetett „r.-nek”?

Hat egyszerűen az: hogy neki szent a meggyőződése, miszerint Klenóczyon, a n. é. elnökség ugyanezt a kívánt végeredményt: a békét, az egyház belső rázkódtatása, a katonai karhatalom alkalmazása nélkül, méltóságosan és a törvény és az elv magaslattal állva igazságosan is bizton elérhette volna... Holott most a siker csak fél siker, sőt mondhatom a nagyobb fele az ellenfél javára dőlt el. Amde nem is lehet a másként, ha az elvi küzdelem közepén megállunk; az elfogadott „quid consilii”, magyarul megalkuvás elve alapján nem a törvényes, hanem a kínálózó siker mintjárt elfogadtuk, nem tördölvén sokat azzal, hogy az elvi küzdelem másféle befejezést érdemelt és hogy a közgyűlés három forumán hozott törvényes határozata ilyen formán a vak eshetőség vagy talán éppen az egyéni szeszély játékvá leszzen!

Mi ejthette ilyen nyílt tévedésbe az elnökséget, nem tudom; az sem tartozik idekutatnom, miért kötötte ntű Glauf ur esperesi állását az Argay jelöltetéséhez ugyanakkor, a midőn tölem a legegyszerűbb „peritu” baráti viszonyunkból folyó bizalmas kérdészködésemmre — kezeit mosva — csak annyit tájékoztatást tudott nyujtani, hogy „ő majd csak az utolsó perczen, Klenóczyon fog döntené”.

Amint előző két tárgyilagoss cikkemben senkit guny- és gyanutárgyává állítani, provokálni nem akartam, ugy e jelen higgadt önvédelmemnek sem az a célja, hogy a mások sérelméből nyerjen ekkéséget... Amde viszont a ntű Glauf urnál mit lát a n. é. közönség? A helyett, hogy ez elvi jelentőségű ügynek ígért objektív megvilágítást nyujtana: személyeskedik, leránt, insinual egy lelkész-társa ellen! Nemcsak hogy hírlapilag közölt tárgyhú cikkemet igazi tartalmukból kiforgatja, hanem épp azon szenvedélyes fellobbanásánál fogva: amely az ő köztiszteltben álló állása komolyságának határát átlépni ösztönözte, nem tartózkodott ez esetben a hírlapírás, illendőség és önmárséklés követelte elemi alapszabályainak az áthágásától sem. Saját hivatalos szobáját, nsgos Kubinyi Aladár urnak páratlan köztiszteltben álló személyét, a mélt. püspök urnak hozzávaló hivatalos bizalmát, a nyilvánosság megtevesztenie sikerült részének ítéletét mind ellenem fordítja, hogy kilője fejem ellen a pusztító bombát: gonosz indulatu, fondorkoló, önző ember vagy te szerencsétlen „r.”, Kolbenhayer József! Nos hát a bomba elpattant, hanem eldurranása után is nyugodtan irhatom, hogy az széplötelen lelkiismeretemben s egyéni tiszta becsületemben csak méltatlan sértést, de fájdalmat nem okozhatott...

De lássuk a csunya vádat sorjában:

„Te önző és fondorkoló vagy, mert mint egyik jelölt, alárcz alatt verted magad mellett a dobót, támad engem Glauf ur Válaszom: A mig valaki csak a magaét követeli, de a másét nem bántja, még nem lehet önző. Az az ut, melyet az igazság és a jog a maga javáért követ, nem a gonosz fondorlat útja. En ez igaz uton jártam. Am ki vitatná azt alaposan, hogy az érdekelte fél már co ipso igazat nem beszél?! Hogy pedig én „r.” név alatt is igazat irhattam, mutatja az, hogy állításaim megdöntésére ntű Glauf

ur nem is vállalkozott. Azt pedig tudom, hogy még nem is igen régen, ő sem írta ki egész nevét, csak az »I« betűt cikkéi alá, amidőn egy közös ismerősünk, philosophiae doktorral hevesen polemizált.

Mert hát az ily esetekben nem is az a főkérdés: ki ír? hanem hogy mit ír? Én igazat írtam, de meglehetősen akartam maradni; ha föl tetszett engem fedezni: a közsönöm.

Amde ntü Glauf ur azt is állítja, hogy én csakis egyedül önmagamért, sőt mi több, az én másik két törvényes jelölt-társamnak lehetetlen lenné tevésem dolgoznom. Nem áll. Hisz én nem hogy Paulik János és Geduly Henrik megrontására, hanem a hosszú közös küzdelmünkben mindvégig meg nem lazult barátsággal, leveleink tanúsága szerint kölcsönös benső egyetértéssel igyekeztünk jogos érdekeinket s ez által az elvet védeni. Hogy aztán szavazás esetén a szavazatok aránya miként alakult volna a három törvényes jelölt mellett, azt a klenóczyiak csak maguk mondhatnák meg. Részemről azonban nyíltan megvallom: mivel egyáltalán senkinek a kezét nem kerestem; az egész pártom egy pár független polgárból állott csak. Miért voltam tehát a ntü ur szemében éppen én az »egyedüli« possibilis jelölt, nem értem.

Harmadszor azért vagyok a Ntü ur ítélete szerint a Gyéhenna tüzére méltó önző: mert — ugymond — én Argay György ellen áskálódtam, őt disqualifikálni igyekeztem, az elnökséget előbb egymásközött dessauálni, azután a püspök ur előtt denunciózni, végül sehoh célt nem érve a nagy nyilvánosság előtt közgyeházunk ellen a hirhedt Herrostrates szerepére vállalkozni törekedtem... Nagyt. uram! ha mindezen vádat reám, eddig őszinte tisztelőjére, engem jól ismerve rám tudta fogni: bátran rám foghatta volna azt a képtelenséget is, hogy paplétemre embert gyilkoltam, vagy gyilkolni akartam... És ez alapon tisztelettel kérem, ne az igért anathemat, hanem a Lipótmezőt tessék fölöttem kimondani! Valóban én eszemet vesztettem: mivel az igazságot kerestem!... No de tessék nekem legalább utólag megmagyarázni: hol kereshettem volna én állásomnál fogva egyenesebben, önzéstelenebbül jogomat, mint éppen hivatali feljebbvalóim szobáiban, végül pedig a pártatlan közvélemény előtt? De ugyan hogy is tettem csak? A két évig eldöntetlenül állott, engem közlelő érdekelt ügyben egyetlenegyszer, az is a választás előtt a 12-ik órában bátorkodtam az esperes ur aajtán bekopogtatni tisztelettel kérdezve: hogy állunk hát Klenóczyra? És a felelet? Akkor rideg elutasítás, most vadaskodó meghurcolás... Nos, hát masnak ott nem léteben igaz isten a tanum, uram, hogy ön előtt Argayt disqualifikálni sem célom, sem okom nem volt. A mit ön előtt a mit nsgos Kubinyi Aladár és a mélt. püspök urhoz fölterjesztett kérvényemben róla állítottam, az sem több sem kevesebb annál, a mit neki a szemébe is elmondtam s a mit nyíltan vallok ma is: ő jó politikai, a helyzetet ügyesen kihasználta, de ezt — egyházunk jelen szomorú viszonyai között — menteni tudom. Ennél többet nem mondhattam már csak azért sem, hogy Argay iskolatársam volt, most barátom, és az esperes ur szobájában is már megöltöm, hogy ő lesz a klenóczyi pap, vagyis az én jövőendő szomszédom...

Hát a nsgos Kubinyi Aladár urnál miért jártam? Ugyanaz nap akartam nála is tisztelegni, a midőn Glauf urnál voltam; de az éppen egy szerda nap volt, valami bünvádi tárgyalást tartott, nem beszélhettem vele s így másnapra tettem át természetesen tisztelegésemet. Azon hálás tisztelet azonban, a melylyel iránta hoztam tanusított igazságos jóakarataért tartozom, fölment most attól, hogy a vele folytatott elvi jelentőségű beszélgetésünket e helyen szóvá tegyem. Annyi tény, hogy az a ntü Glauf ur állításaira nem volna kedvező!

Nos tehát a mélt. püspök ur előtt mi célból akartam az elnökséget denunciózni? Ha az apostol intését (I. Pét. 2, 18.) nem követném valóban lett volna okom a zsinati alkotmány 121. §-ra fölhívni legfelsőbb figyelmét. De lelkemre mondhatom, sem ez, sem az Argay jelöltése ellen való agitálás nem vala célom. Csak Paulik és Gedulyval egyetértőleg intéztem hozzá őszinte kérelmemet az ügynek közgyeházunk törvényei (?) s ezen ügyben már három fokon hozott határozatok szellemében való elintézésére. A ki az elvi igazságot ily nyíltan keresi, oly tiszteletteljes kérelem alakjában adja elő, az nem denunció! Különböen e tekintetben kérem az én felíratom közlését, ez beszélne maga a leghívebben tartalmáról s az időről, mikor kelt. No igaz van ntü Glauf urnak, rajtam ugyanitt sem teljesült be az igazságot keresőknek biztatásul adott szent Jézus szava: »Kér-

jetek — és megadatik nektek!« (Mát. 7, 7) Miért? Ntü esperes ur a legjobban tudja, én is tudom, mások is tudják igen jól...

Hatra volt még előttem, az igazság ilyen méltatlanul elutasított keresője előtt — ilyen esetekben az utolsó — ut: az eszmei igazság és az elvek szentelt harcának legtiszteletreméltóbb útja — a sajtó. S ime, pártatlan közvélemény! mennyire kellett ebben is csalódnom! Hogy a ntü esperes ur ellenem szórt vádjait nemök szerint tetőzzem, elmondom. A ntü Glauf urnak kedveskedő helyi lapok egyike, bármennyire szőkizmondónak ismertem előbb, hozzá beküldött cikkemet közzétenni nem merte, de igenis közölt egy »harcz a szószerk körül!« cz. sértő cikket, melynek tartalma a ntü ur jelen támadásának előfutója, az egész klenóczyi papválasztásnak — nyilván közösen megbeszélte — előkészítő tervezete volt... Am, szerencsémre, hitem még akkor sem hagyott el! És most nyíltan mondok köszönetet dr. Szeless Ödön urnak e helyen, hogy a tiszta igazság megnyilatkozásának tiszteletreméltó igazságszeretettel utóljára ő nyitott utat! Én pedig az ő közlésében megjelent két cikkemért bátran nézek bárkinek a szemébe és nyílt homlokkal vallom: hogy az igazság részemen van, akkor is, ha a ntü ur leránt, insinual, megtámad. Mert am nem én, hanem az elvi igazság vallott kudarcot én bennem.

Föl tetszett még ellenem hozni a négy évvel ezelőtti Nyustyan történet megválasztásomat is. Tisztelettel jelezem, hogy e kicsinyes támadásban is tévedni méltóztatott. Én ugyanis az u. n. jogfőntartással vagy föltételelesen keresztülvitt papválasztásokat, a minőt a ntü ur hivataloskodása alatt 4 eset közül 3 esetben már intézett, — a melyek közül a magam nyustyai megválasztását sem veszem ki — nem tartom az autonomia valódi szelleméből folyóknak. Épa azért az én fölhányt esetemmel a klenóczyi papválasztás helyessége mellett mitsem tetszik bizonyítani annál kevésbé pedig, mert az én megválasztásom idején a Kriszianpárt már nem létezett Nyustyan és mert én itt rendes jelölt voltam, Argay meg Klenóczyon soha jelölve nem volt s mert végül a nagykorusitást legalább a régi egyházi usus mindig megengedte, míg a jelen klenóczyi választásra sem hypothetikus, sem apodictikus egyházi utasítás nem létezik.

És ezzel az ügyből folyólag ellenem felhozott vádakkal szemben tárgyilagosan már megfeleltet volna, csak még néhány személyi vonatkozású állításokra még röviden válaszolnék: mely tisztelettel kérem a n. é. olvasók b. türelmét.

Én a »Gömör« tek szerkesztőjének jóvoltából az elv- és a törvényes igazság érdekében többnek nevében hallattam egyenes, de szerény szavamat. Ha a ntü ur abban az »r« ben csak az önző Kolbenheyer Józsefet látja, arról nem tehetek. A kik ismernek, tudják, hogy az önzés utalatos büne töleml mindenkor távol áll. Tudják közlelebről azt is és sorban hibáztatnak e miatt, hogy a magam érdekében mitsem tettem Klenóczyon; nem kértem pár fogását senkinek; kedvében járni nem igyekeztem senkinek. De azért nyugodtan mondhatom, hogy mint szomszédlelkész, épen a ntü esperes ur megbízása folytán 9 hónapon át ingyen híven teljesítettem ott kötelességemet és azért ma is tisztelnék engem Klenóczyon, noha nem épen lélektan i okokból, de másféle elvből papnak nem kellett nekik! Am rám nézve jól van az ügy, a hogy van; én Klenóczy után nem vágytam, miatta nem sirok. Ha pedig boszus volnék valakire, magamra kellene lennem első sorban, hogy az ottani érdekeimet elejétől fogva nem igyekeztem előmozdítani. Ntü esperes urra ennél fogva egyénileg csupán azért volna okom teheztem, mert ő meg — a mint támadásában és személye en is tudtomra adta — engem sehogyssem akarta Klenóczyra engedni. Nos hát? Ezért én hasonlólval nem fogok fizetni, még csak föl sem veszem többé ez ügyet; csak azt csodálom, hogy támadásában miért mutatta be magát olyan gyöngének — indulatosnak!? Szeretném fölkeríteni a János ev. 18, 23. versének elolvasására...

Mert én békeszerető, komoly ember vagyok és fiatal koromban sem szerettem tulvitt lelkesséssel verni a levegőt. Csak édes magyar hazámat s benne drágán megváltott evang. egyházamat lángolón szeretem, azok szent érdekét s törvényét minden körülmények között tisztelem. Azért van, hogy inkább tudok örülni, ha a felsőbbség a törvényt és igazságot védi, mintha mindjárt bekét köt. Mert a béke, mely nem kötetelt meg a törvényes igazság alapján ingadozó. Am ezért az én (féli) hivatalos felsőbbségemet nemcsak magam igazán tisztelnem, de népemet is szószerken és az utóznán egyaránt őt tisztelni tanítom. Nem hiszem tehát, hogy a ntü esperes urnak valaha a kálmá nyilnek a kilátásba he-

lyezett a n a t h o m á t reám, mint ama jeruzsálemi templom megszenteljenítőihez hasonlóra kimondani. No persze mindenki gondolhatja, hogy isteni megváltó urunkat nem tartom olyan ingerlékeny haragosnak, mint a ntü urat.

A magam szegény otthonában becsülettel, békén kívánok élni ugy Argay szomszédommal, mint a haragra gerjedt ntü Glauf Pál urral; nekem sem az egyik, sem a másik nem vétett; de állíthatom most is, hogy a ntü ur — nem mondom most sem — roszhiszeműségből, hanem tévedésből — igen is vétett egyrészt a hazafiság elv, másrészt az egyházi köztörvény ellen Klenóczyon.

Midőn pedig ma — nagy-pénteken — ezen örvédelmemet befejezem, pap létemre önkéntelenül is elem tünik az igazság Golgothája: Jézus és kinkeresztje. A háttérben ott látom a szent igazság ellenségeit: a poroszlókat, a papi fejedelmeket, a folbőszült néptömeget, a folyton kezeit mosó Pilátust; és megint hírsíróit, barátait: Mariát, Mária Magdalénát, Salomé, Nikodémet és az arimácziai Józsefet. Én e fontos képek előtt leborulok — és kiengesztelődöm. Nyustyan, 1895. év nagy-péntekén.

Kolbenheyer József,
ev. lelkész.

Vármegyei közgyűlés.

Gömörvármegye tavaszi évnegyedes közgyűlése folyó hó 19 és 20-án a megyebizottsági tagok rendkívüli nagy érdeklődése mellett folyt le.

April hó 19-én reggel fél 16 órára a közgyűlési nagyterem zsufolásig megtelt s a 10 órakor belépő hámos László főispánt zugó éljenzéssel fogadta a vármegye közönsége.

Hámos László főispán, elnök, meleg szavakkal üdvözli a közgyűlést, elismeréssel nyilatkozik, hogy a megyebizottsági tagok oly szép számmal jelentek meg és indokolja, hogy a közgyűlés megtartását márcziusról áprilisa kellett halasztani az ügyek nagy száma és a sorozás miatt.

Bejelenti, miszerint koronás királyunkat Albrecht főherczeg halála által mély gyász érte s indítványozza, hogy a közgyűlés hódolatteljes részvételen adjon kifejezést.

A közgyűlés mély részvételen ad kifejezést.

Bornemi s za László alispán kötelességének tartja, hogy az elhunyt megyebizottsági tagokról kegyeletesen emlékezzék meg. Terhes Pál az egyik elhunyt, a kit életerős tölgyhöz hasonlít, a kit az élet sorsviharja időelőtt döntött ki, munkás életet folytatott, hévvel szogalta a tudományt és közügyet, emléke mindnyájuk lelkében élni fog.

Roffi Borbély László a másik elhunyt, a közélet lelkes bajnoka volt és csak nem régen is aggkorban ifju tüzzel szállt sikra a liberális eszmékért.

Schopper György rozsnói püspök megyebizottsági tag bár a megyei mozgalmakban részt nem vett, mégis egyenes nyílt jelleme, becsületessége, tett alapítványai, jótékonyága, nagy tudománya, nyugoti európai műveltsége által a megye részvétere érdemesnek bizonyult.

Hamaliár Károly a polgári becsület, a munka, az önfeláldozó tevékenység, a közügy, nemes lelki alakja mindnyájunk tisztelet tárgya volt. Indítványozza, hogy Terhes Borbély, Hamaliár családjának és a rozsnói káptalannak a vármegye közönségének részvétere tolmácsoltassék, mit a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Lukács Géza főjegyző olvassa az alispáni jelentést.

Kubinyi Géza úgy véli, hogy a vármegyeinek csakugyan több oszlopos tagja mult ki, de a megemlékezés csak úgy lesz teljes, ha a vármegye Nehrer Mátyás, Hajcsy Sándor és Rosty József bizottsági tagok elhunytá fölött is részvétét fejeziki, a mi nyomban meg is történt.

Hámos László főispán bejelenti, miszerint az ujonna rendszerezített négy szolgabírói állásra 4 pályázati kérvény érkezett be, névleg Szentmiklóssy Béla, Ragályi Kálmán, Gömör Olivér és Nagy Elemér pályáztak. Együttal Hámos László főispán, arra való tekintettel, hogy Komáromy István a főispáni hivatal körében szolgálatot teljesít, őt törvény adta jogánál fogva tiszteletbeli megyei aljegyzőnek kinevezi.

Ezután megalakított a kandidáló bizottság mely a pályázati kérvényeket renében találván, a 4 szolgabírói állásra a pályázók egyhanguan megválasztattak.

Hámos László főispán törvényadta jogánál fogva a beosztást megejti, Szentmiklóssy Bélát a rozsnói, Ragályi Kálmánt a rimaszombati, Gömör Olivért a rimaszécsi, Nagy Elemért a tornaljai szolgabírói hivatalhoz osztja be szolgálattelre.

A kinevezett tiszteletbeli aljegyző és a

megválasztott szolgabírák a hivatalos esküt nyomban le is tették.

Következett a Ludovica akadémiában Lokcsánszki Lajos távozása folytán megüresedett gróf Buttler fele alapítványi hely betöltése. Első helyre Szentiványi Árpád indítványára Pomgrác Pál jelöltetett egyhangulag, míg szavazás folytán második helyre 93 szavazattal Alexy Albert, 3-ik helyre 59 szavazattal Nagy Pál fogadtatott el jelöltül.

Nagy Ferencz fia Nagy Pál pályázati kérvényét visszavonja

Szentiványi Árpád kéri Nagy Ferenczet, hogy álljon el elhatározásától, ha apprehensió vezet, mert a vármegye jelölése ajánlólevél fiának kedvezményes felvételére.

Nagy Ferencz megmarad elhatározása mellett, mert nem apprehensió, de komoly elhatározás vezet s nem akarja fiát kitűnő osztályzattal 3-iknak jelöletni.

Terhes Pál elhalálozása folytán az állandó választmányba megüresült helyre Molnár József választatik meg.

Diószeghy Zsigmond a központi választmányba jegyzőnek megválasztatik.

Targyalás alá került ezután a Dobsinán felállítandó 2-ik patika ügye.

Kubinyi Géza Dobsina város lakosságnak nagyrészt kedvezőtlen vagyoni viszonyai által nem indokoltan találja a 2-ik patikát, mert az egy patika is kielégíti az igényeket.

Szentiványi Árpád a 2-ik patika mellett szól.

A szavazás elrendeltetvén, a 2-ik patika felállítása elejtetett.

Fölolvastatták a fegyelmi bíróságnak a dobsinai faeladási ügyben hozott határozata és az állandó választmány e tárgyú jelentése, a melyet térszűke miatt a jövő számban fogunk közölni.

Kubinyi Géza kijelenti, hogy az ügyet tovább forszírozni nem óhajtja, mint a hogyan a vádat is elejtette: kényszerkörülményekre való tekintetből a határozatot elfogadja, de kifogásolja az indokolást, a melyet enyhének és a tényeknek meg nem felelőnek talál és részben felelősséggel él. Őt egyébként a közvelemény nyugtatja meg legjobban, a melynek tudatában él, a hamisítatlan igazság, hogy a dobsinai faeladási ügy nem correct s részben hivatkozik két eljárási bizottság elnökére, Török Balintra és Szentiványi Árpádra. Ő különben közviszonyokat ostromozott, személyek megnevezése nélkül s ez, jóhiszeműleg járván el, nemcsak joga, de kötelessége is volt.

Szentiványi Árpád elismeri, hogy a körülményekből a legsúlyosabb vádat is lehetett emelni, bár az is igaz, hogy a sérelmet inkább az egyik eljáró közeg beteges állapotából származó tehetetlensége okozta.

Bornemisza László alispán a szabálytalanságot maga is elismeri, mint a hogy elismeri Dobsina város is, el kell ismerni Kubinyi Géza fellépésének jogosságát, de viszont azt is, hogy a forma nem a kellő volt.

Hámos László főispán Kubinyi Géza jóhiszemű fellépését szintén igazoltnak találja, csak nem helyesli, hogy itt a fegyelmi bíróság határozata felülbíráltassék; itt különben is csak jelentés és nem a bíróság indokolása olvastatott föl, a minősítés a bíróság határozatában van benn. Az iratok a belügyministeriumhoz be fognak terjesztetni.

Tárgyaltatott Rozsnyó város kérelme a vilámlámpa behozatala iránt kötött szerződés jóváhagyása iránt. Az állandó választmány formahibából a kérvényt visszaadni ajánlotta, azonban Sziklay polgármester és dr. Markó Sándor alapos fejtegetései folytán a közgyűlés a jóváhagyást megadta.

Fölolvastatták az új ministerium kormányraléptének bejelentése, mire a kormány udvarias üdvözlése határozatott el.

A közgyűlés egyéb tárgyairól, térszűke miatt, jövő számunkban adunk tudósítást.

Szinészet.

Dobó és Dajka színtársulata három előadásban mutatta be képességeit. 14-én »A piros bugyelláris« a »Czigánybáró« és 15-én »Fedora« került színre. A társulat így bemutatkozott népszínműben, operettben és drámában. Az előadások tökéletes összhangja, az egyes tagok művészi játéka, a jó szavazat, kellemes ének-mind biztosították a sikert. Sajnos, hogy a siker csak az erkölcsi elismerésre vonatkozik, mert a közönség eddig nagyon, de nagyon gyéren látogatta a színházat, és egy megyei központban ilyen feltűnő módon kongó színház alkalmas arra, hogy azt higgyük, miszerint Rimaszombat nem született a muzsa otthonának. Mert érteni lehet enyhébb pártolást, erre sokféle indokot lehet találni, azonban hogy ugyasólván teljes pártolás hiányában álljon egy előkelő erkőlő alakult színtársaság, ez arra mutat, hogy az időközönként fellépő »pártolás« nem igazi és általános műszert. A bemutató előadásokból megismertük színészeink tehetségét.

A »Piros bugyelláris«-t a legsikerültebben hozták színészeink színre. Fratta Vilma eleven, tüzes Zsófi asszony volt, kinek szinte vérében van a népies alakítás; e mellett folyton változatos volt; mindig új és új oldalról mutatta be magát. Éneke nagyon kellemesen oldaltól hanganyagának művészi erejét az bizonyítja legjobban, hogy nemcsak a felső hangokat éneklő könnyedén, hanem az alsó hangokat is tisztán és csöngőn intónálja. Pártner Dajka Balázs erőteljes baritonjával, találos huszárformester alakításával a közönséget mindvégig lebilincselve tartotta. Elismeréssel adózunk Kantay Teréz iránt, ki a ezigányasszonyt mesterien adta. Németh János a legjellemzőbben alakította a huszárláplárt. Lomniczi tehetsége komolysággal adta a brót. Heg essy Gyula és Frank Ödön diszkrét komikusok voltak. Csókáné Julia kellemes megjelenés volt.

A »Czigánybáró«-ban először találkoztunk Dobó színigazgatóval, ki ebben a darabban Zupánt játszotta és sok derűtséget szerzett a közönségnek. Kless Mariskát is először hallottuk Arzena szerepében és bájos, könnyed fellépése és csöngő hangja kellemesen hatott. Fratta Vilma ezen az estlén meglepetést szerzett, mert oly bravúrral énekelt és játszott, hogy igazán kiérdemelte a tapsvihart. Nagy Gyula Barinkai szerepében nagyon jó tenoristának bizonyult, Hegyessy Gyula finom komikumot nyújtott ezuttal is. Kantay Teréz Cipra szerepében csöngő hangjával lebilincselte. Mezei Ámin Gábor diákja dalias alakítás volt és szépen is énekelt. Német jellegzetes ezigány volt kitűnő maskkal.

Fedorában Bera Paula és Pataky Béla mutaták be tehetségüket. Az első Fedora szerepében a szép szavazat, bravúros alakítással hódította meg a közönséget, egyes helyeken pedig oly közvetlen volt játéka, hogy a gyengébb szívűek kökögtek. Pataky Béla alakítása nehézségeinek megfelelő volt s reánk a legkedvezőbb benyomást tette az a körülmény, hogy nem volt dagályos s nem esett a tragikus örök hibájába, hogy elejétől végig hamis páthosszal unlasson. Tragikus volt, ahol kellett, könnyed, ahol a szerep úgy kívánta. Csókáné kellemes társalgó volt. Az előadás összhangzatos volt és ehhez az összes szereplők tehetségei játékkal járultak hozzá.

Szombaton valóságos diadalt arattak színészeink »A bányamester«-ben. A fülbemászó Átiák árja ez a darab. A meseje nagyon rövid, bonyodalom nélküli, de az egymást követő pompás epizódok és derült hangulat a darabot kellemessé teszik. A főhős a bányamester Mezey Armin volt, élettel, erővel játszott, gyönyörűen énekelt, úgy, hogy baritonját az első rangú hangok közé tölthetjük. A közönséget teljesen meghódította. Az »Oh né duzzog«-val zavarral énekelte. A kar kísérete meteri volt. Tárner Nelli, Kless Mariska úde jitékával, kellemes énekével hatott. Fratta Vilma elemében volt. Átéka élénk, élettel, éneke fülbemászó s rekedtsége már fogyn van, különösen bájos volt ketőse a herceggel, kit Nagy Gyula adott; tenorja szintén hódító.

Dobó Zwack szerepében finom komikumával remekelt s partnere Kántay Teréz a legjobb komikának bizonyult, kinek csöngő hangja játékat kellemesen fűszerezte. Hegyessy Gyula és Lomniczy Béla pompás kabinálakok voltak, kik a komikum teljes erejét, de teljes finomságát vitték sorompóba. A primolozó couplet nagy hatást keltett Lomniczy sokoldalú színművészetét bizonyított. Német János jó maszkot adott ezuttal is, Fekete Adolf jó karfelügyelő, kar kitűnően énekelt. A siker teljes, s a társaság méltó jutalmat nyert a felt ház által, mely vasárnap este ismételt darabban ismétlődött, s kívánjuk, hogy legyen ez mindennap így.

Jótekonny műstély.

Rimaszombat és Vidéke jótekonny nőegylete által f. hó 19-én este rendezett műstély fényesen sikerült.

Gyenge jelzővel élünk még így is, mert nemcsak hogy anyagilag eredményezett az estély szép összeget, nemcsak hogy a terem volt zsúfolásig megtelve, nemcsak hogy a közönség sorában ott volt Rimaszombat egész intelligentiája, a megye közönségének színe-virága, hanem a kitűzött két előkép, a lejátszott műsor dalaival, zenéjével és szavallatával a közönségnek igazi műléveltet szerzett, a közönséget lebilincselte és megbűvölte.

Az estről a következő részleteket adjuk:

A fonóban.

Az est programjának egyik fénypontja volt a »Fonóban« lejátszódtól előkép.

Egészében a hölgyek nemzeti magyar népviseletben festői képet nyújtottak s egyes csoportok nemességükkel is beszédes képet nyújtottak. Költői versek strófái, gondolatai voltak kifejezve az egyes csoportokban. A legények forró szívvel, hódítással voltak e foglalta, a menyecskék évődtek és biztatták a legényeket szempillantással, mosolylyal és — borral. A guzsaly vígan forgott, de azért volt ideje az asszony-népnek a legényekkel évődni, rájuk kacintgatni. A hatást fokozta, hogy a háttérben zene-szó mellett énekeltek a derűs magyar népdal ismert strófáját: »Nem jó mindig, minden este a fonóba eljárn«. No az egyszer csakugyan jó volt, hogy hölgyeink eljöttek.

A kép közpő részén három kedves arcu magyar leány ült. csevegni látszóttak szívük titkai-

ról. Benyo Aranka (virágos alj, meggy szín pruszlik, aranyhimzéssel), Papszász Irén (vörös alj, aranyos zöld bársony pruszlikkal) és Zaclar Mariska (virágos alj, piros selyem pruszlikkal) voltak a csinos leányok, kiknek a háttérből egy nyalka legényke (Fay Antal) egy nagy szívet nyújtott meglepetésül és mintegy kérdést intézett, hogy ki fogadja el a szívet. Felettük kezesen leskelődött és óvatosságra intett a bájos Mihalik Margit (antik világos alj, aranyos vörös selyem pruszlikkal). A kép balszárnyán egy tűzről pattant gyönyörű, szép magyar menyecske volt a fonásban elmerülve, Szentmiklóssy Istvánné (sarga virágos selyem alj, biborpiros selyem pruszlik ezüst zsinórral), kire kérdő szemeket tekintett egy deli, kaczkias bajszu legény, Szentmiklóssy Béla.

A kedves szerelmes párocska mellett egy idillikus kis csoport köti le a figyelmet. A magyar faj egy tipikus, lenge alakja elbűvölő leányarczeval, a melyről a teremtetés jókedvének derűje mosolygott, kérdő és szeretős egy csinos legényre, karjával vállat meg is fogta, mintha mondaná: hej Pistá, nagyot kívánsz te tölem! Mellette ott áll egy lenge, karcsu menyecske, szép arca, finom vonasai (Szerkesztő ur bocsásson meg bókómet! Tudósító.) gyengéd mosolylyal biztatja a legényt bátorságra és e közben egy kis tüzes borral is kinalgatja. Az elragadó leány, kinek aranyos pártája szépségének méltó koronája volt, Máriaassy Margit (világos selyem alj, bordeaux bársony pruszlikkal, aranyos betéttel és himzés-sel). A csinos legény, Szelezky Zoltán és a bájos menyecske, Szele s Ölönné (virágos alj, kék bolyhos piüss pruszlikkal arany zsinór és csipkevel). A kép befejező részletét képezte egy asztal körüli csoport. Egy kaczkias, mosolygó szépséggel elhalmozott arcu menyecske megkapó kedvességgel éppen ebben a pillanatban viszonozza a szerelmi ömlengést ifju férjének, a szerlelem édes harmóniáját meleg ölelés fejezi ki. A vén anyóka maszkja egy igazán bájos, kedvest ifju leányt takart, Kropfächer Annát, kinek a legnagyobb elismeréssel adózunk, hogy a haladati szerepet magának kikövetelte.

A tavasz ébredése.

A nap melegebbben süt, enyhe szellő járja át a kies völgyet, a fecskék is itt vannak.

És a természet új életre ébred.

Tavas van. A tavasz virágai elsőeknek a gyöngyvirág és ibolya megjelennek a mezők virányain, a berkek rejtekeiben. A jég és hópancél nemcsak a természet színéről tűnik el, de az emberi kebel is mintha egy nyomasztó kéregetől szabadulna meg, felfrissül, a tüdő duzzad az enyhe tavaszi levegőtől, az arcz kipirul, a szem csillogva gyönyörködik a zöld virányban és virágaiban.

Im a függöny felgördül s előttünk a legfestőbb tavaszi kép tárul fel, amelyben az ifjuság bája, a tavasz virágainak a viselője, amelyben a tavasz virágaival versenyre kelnek a legszebb virágok, ifju, bájos hölgyek.

Mennyi kecses terül el a »hóvirág«, (Fay Lenke) a zöld pázsiton, csábító fehér színével, gyengéd száirmaival, a melyeknél bájosabb csak hordozójuk arca lehet.

A »vadrózsák« (Baksay Gizella és Máriaassy Anna) elfeledtetik, hogy a rózsák mellett tuskék is vannak, úde mosolygásuk csak boldogságot ígér. A rózsák ott diszlenek a finom selyem szöveten, de a bájos ajkak és arczocskák a legszebb rózsá szirmokot ragyogtatják.

Rózsáról lévén szó, gyönyörrel szemléhetjük a »rózsakirálynőt« (Farkas Matild), ki a szépség fényes és magas trónusán fejedelmi méltósággal hirdeti a rózsák örök uralmát az ő királynősége alatt.

Amott a mező szélén egy karcsu akácág játszik a tavaszi szellővel és virágát, a kecses »akácvirágot« (Papszász Irén) gyengéd csókokkal illeti.

Csábító mosolyog feléje az »almafavirág« (Mihalik Margit). A képzelet, mint egy döngéselő méhecske rajongja körül s szívja mámorító mézét.

Méltósággal törekszik az ég felé a »fehér lilium«, (Jesko Sárika) az ártatlanságnak költőktől meg nekelt bájos jelképe és az ifjuság legcsábosabb erénye, a melynek árjából egy csepp birtoka, a megajándékozottnak egy élettel felér. Jókedvűen, hívólag mosolyg a buzakalászok közt a »pipacs« (Soós Irén), a ringó kalászok közül bájjal mosolyg ki és mintha a kalászok közt folyó titkos boldogságról suttogna.

De hiába szerénykedik a bájos »nefelejtés«, (Kern Jolán) a szemléltől hosszan tartja örök szépségével lebilincselve, kékjével pedig a kék eg örök boldogságot ígéri és aki látta, aki szem-párjában is felfedezte a szép virágot, az soha többé nem felejtí el.

Amott az »organavirág« (Rosenauer Olga), megragadó egyszerűségével hirdeti örök baját

Folytatása a mellékleten.

Eladó zongora.

Egy igen jó karban levő 6 octávás

zongora

jutányos áron eladó. Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a főter 4-ik szám alatt emeleti lakás, mely 4 csinos szoba, zárt folyosó, cselédlakás és szükséges melléképületekből áll, folyó 1895. év május 1-től kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos özv. LISZKA JÓZSEFNÉVEL főter 29-ik szám alatt.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó nyaraló-telep.

A sajtóvilág legbájosabb pontján, elragadó kilátással a kárpátok hegyláncolatára, vasut mentén fekvő és Sajtó-Gömör város tulajdonát képező »Vámház« vendéglő és melléképületei, a hozzá tartozó tóval, mely hajdan Gömörmegye legkedveltebb fürdője volt 2900 négyszögölnyi területtel együtt folyó évi május hó 15-ik napjának délelőtt 10 órájkor Sajtó-Gömör városházán nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 2000 frt.

A telep fürdőnek, vendéglőnek, nyaralónak és műkertészetnek kiválóan alkalmas. Felvilágosításokat a városi előljárárság szívesen ad.

Sajtó-Gömör, 1895 április 18-án.

Záhonyi János, Deákpál András,
köregyező. főbíró.

»Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet« tiszolczi főügynöksége részére a rimaszombati rimaszécsi és nagy-röczei járásban állandó

helybeli ügynökök

kerestetnek

Jelentkezők szíveskedjenek a tiszolczi főügynökséghez ajánlataikat beküldeni.

Egy teljesen újjá alakított pompás felfedeles kocsit jutányos áron eladó. Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában.

MEGHIVÁS.

A csizi jód bróm forrás fürdő részvény-társaság évi rendes

közgyűlését

Csizen, folyó 1895. évi április hó 30-ik napján tartja meg.

A gyűlés a jelzett napon reggeli 9 órakor kezdődik.

Tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. A mérleg megalapítása.
3. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottságban megüresedő helyek betöltése.
4. Indítványok.

C s i z, 1895. április 14.

Az igazgatóság.

XXXXXXXX Meglepő olcsó árak! XXXXXXXX

LÖFKOVICS LIPÓT

ÁRUHÁZA

RIMASZOMBATBAN.

Tavaszi idényről

Legújabb gallérok, pelerinek, plüsch és bársony gallérok remek, szép kivitelben legújabb színekben, ugyancsak tavaszi kabátok, cepek, egész kosztümök, már meglepő nagy választékban érkeztek raktáramba.

Ugyancsak

női tavaszi kalapok

női bluzok, házi pongyola ruhák. Leány és gyermek ruhák és felöltők.

Meglepő nagy választékban

női-, férfi- és gyermek-czipők.

Női férfi és gyermek fehérneműek, gallérok és kizellők.

Remek kivitelű nyakkendők.

Midőn mindezeket tudomására hozom, kérem raktáram megtekintését

tisztelettel

Löfkovies Lipót.

Női- és leány
gallérok
1 frt 90 kr.

Kedvező alkalom!

Női- és leány
pelerinek
1 frt 90 kr.

XXXXXXXX Bámulatos olcsó árak! XXXXXXXX

Első rimaszombati gazdasági-gépgyári-raktár

Rimaszombatban, Andrassy-ut.

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a tisztelt vevők becses figyelmébe ajánlani, RIMASZOMBATBAN, az Andrassy-uton, a vasut mellett levő

gazdasági gépcsarnokot,

ahol mindennemű

gazdasági gépek

nagy választékban, kitűnő minőségben a legolcsóbban, azaz eredeti gyári áron - úgy részletfizetésre is kaphatók.

Eredeti Gubicz-ek kizárólag nálam kaphatók.

Kiszámíthatatlan nagy előny a t. vevőre nézve, ha megvizsgálhatja azt, amiért pénzt ad. Biztosítva van ezáltal attól, hogy esetleg némely ügynök által megrendelt új gép helyett, befestett ócskát kapjon a vasuton vagy esetleg nem a megrendeltet.

A gépek jóságáért elvállalok szakemberi kezelés mellett, egy évi jótállást. Mindennemű gazdasági gépresek gépcsarnokomban kaphatók.

Kérem a gépeket gépcsarnokomban megtekinteni és szükségletét onnan fedezni.

Kitűnő tisztelettel

KOHN ALBERT,

épület-fakereskedő.

Megrendeléseket bármily gyári gépekre elfogadok.

teszi vonzóvá szírmait, ébreszt költői hangulatra, amely a fülemile csapongásával csatogja körül bokrétaikat.

A képzelet »tündére« (Holländer Margit), bűvös erejének nagy szendésével lebeg a virágok csoportja fölött, mintha mondaná, hogy örök varázshatalma csalja ki őket a föld mehéből, a föld hantjai közül, porból, levegőből kezes életre.

De im szárnyas, bájos »angyalok« (Badinyi Jolánka, Bóliczky Böske, Miskolczy Riza, Szabó Lenke,) fecsk-haddal körülveve hozzák rózsakoszorúsított aranyozott kocsin a »tavaszt«, (Máriássy Margit).

A kocsi megáll, az angyalok szárnyra kelnek, a »tavasz« bájos tekintettel néz szét tündéres birodalmán, aztán elfoglalja trónusát, a virágok életre kelnek, (a lehunyt szemek felnyílnak) és két kézzel szórja a tavasz kezes virágait, hirnökeit, az ibolyákat.

A természet tünderei csábos dalra kezdenek.

Im előttünk van a »Tavasz« ama hódító és hódító szépségével, kezesnek pazar gazdagságával, üde, mosolygó arcával, virágkoszorúta fölvel, virágözveze kebellet és virágfedte egész valójával s megbűvölve állunk a báj ez óriási hatalma előtt.

Káprázatos álmokképek, elszármaló képzelet csapongása, kébel felhevülése, mámorító érzés, egy közös edes gyönyör, pár perc és a tündéri képnek vége, a függöny legördül.

Az életképek festői megalkotása Mihalik Dezső főrendező dícséri, ki az izlés, művészi érzék, tudomány és tapasztalat fegyvereivel alkotta meg a képeket s miként a képek viharos tapsokat arattak, lelkes éljenzés hívta elő a szerény rendezőt.

Dal, zene, szavaltat.

Az estély művészi részét a rimaszombati dalárda nyitotta meg népdal-egyvelegeivel. Bravúrral énekelt Vári János karnagy kitűnő vezetése alatt és az este új győzelmi babérokat aratott.

Soós Irén iskolázott ügyességgel játszta el Székely Imre »Merengését«. A kellemes akkordok jól interpretáltak a darab hangulatát.

Veress Samu előkelő finomsággal játszotta hegedőn a Trobadur egy részletét. A dallam fűbemaszó hatalmát csalta ki művészi erővel. Soós Irén a zongora kíséretet ügyesen adta.

Komjáthy Gizella temperamentummal szavaltta Hugó Viktor »A lelkiismeret« című költeményét. Szép előadása élénk tapsokat kapott.

Danielisz Etelka bájosan énekelte el népdal egyvelegét. Csengő hangja, tiszta coloraturája még sok sikert arathatna neki a megkezdett uton és az érte kapott lelkes tapsok biztassák a művészet fényes, de nehéz útján.

Az est egyik fénypontja volt tagadhatlanul a vegyes kar dala Haendeltől. Danielisz Etelka, Rábely Katicza, Rásky Etelka, Huszt Lajos, Rábely Miklós, Percz Samu és Veres Samu adták elő gyönyörűen Vári János pompás vezetése alatt. A dal összevágó, finom árnyalású, mely érzésű előadása valóságos tapsvihart aratott.

Horváth Sarika igazi magyaros zamattal, pompás iskolával; tüzzel, lélekkel, átértett kifejezéssel s kitűnő iskolával adta elő nagyrészt saját szerzeményű dalait. Csak nemrégiben is kiadta a kitűnő »Athleta-Csárdás«-t, a melynek külső díszes kiállítására Lévay Izsót, a Kármán S. féle cég főnökét dícséri. A jeles zenei munka ugyanott kapható.

Varázsperczek, ezt a címet lehetne adni a program azon részének, amelyben Dessewffy Gizella bővölte el a közönséget varázstilinkójával.

Az a furrott kis fadarab, hat nyílással, egy művészi lélek hatalma alatt, varázsoló szerré lesz. Oda emeli ajakához, arcára ihlet száll, lelkének merengése szémpárának sugarával száll tova s kezes ujjával, tüzes lehelletével az érzés, csábító dal hatalmát érezteti. A népdal egyveleg falrengető tapsokat aratott.

A színművészet uralma. Ennek is volt egy hivatott papnöje. Angyal Matild adta elő Szécsynek »Bál után« című monológját. Elkel ismernünk Angyal Matildnál, hogy a színpadnak született szavalati és alakítási képességgel bír.

Tehetséggel varázsolta elénk a baklós leány álmodozását, gondolatait az első bál után. Szavaltata hangulatteljes volt, mert mindig megtalálta a hangulatot ezer változatai között az igazi hangot. Volt szenvedélyes, heves, kacagó, pajzán, könnyed, siró, bánatos, merengő, bájos, hideg, fagyos, minden, minden szíreztet megvolt. Fellépését biztonsággal jellemezte, egy percre sem habozott, járt kelt, mint a kinek a színpad az otthona; és végre elszavaltta az egészet — sugó nélkül. A közönséget láthatólag meghódította, mert zúgó tapsok kísérték játékát.

Hangverseny után a közönség nagy része a szereplőkkel a kaszinó termeibe vonult vacsorára, amely mellett a legjobb hangulat kelt szárnyra.

Hámos László ékes szavakban méltatta a nőgyűlet jótékonyát és ezen alkalmából Bornemisza Lászlóné elnököt és Kern Adolfné igazgatót lelkes szavakban éllette a tevékeny választmányal együtt.

Mihalik Dezső hosszabb beszédben méltatta az estély jelentőségét, végül annak egyik határozó pátrónusaként a főispánt és bájos nejét éllette, kívánva, hogy a szeretett főispán erős főispáni székében még sokáig üljön a megye és családja boldogulására.

Bornemisza László az est lelkét, a tablókat rendezőjét, Mihalik Dezsőt éllette.

A vacsora után a társaság a Rózsa nagytermébe vonult, hol az ifjuság kivilagos kiviradtig hűvel táncolt.

A fonóban.

Téves lapszámozás folytán a következő részlet a »Fonóban« című képlet leírásából kimaradt, mit pótlólag itt közlünk:

A szőke, mosolygó, kedves arcú viselője Marton Jánosné (rózsaszín selyem alj, sötétzöld bársony pruszlikkal, arany himzéssel), a daliás férj magyaros kifejezésével Diószeghy Zsigmond volt. Mellettük, tőlük vesz példát egy iju pár; a leánya bűbajos arca szerelemről beszél, de szűzi félelemmel húzódik el a hatalmas mellű legény erős karjainak forró ölelése előtt, de a legény csinosága engedékenységre bírja. A szép leány Madarász Panna, (világos alj, kék selyem pruszlikkal, ezüst himzéssel), a csinos legény Szabó Elemér volt.

Az asztal mellett egy kedves kis leánya az almos könyvből igyekezett kitudni, hogy az ő kedvese miért kék a fonóból. A szerény, álmodozó kis leány Kishonthy Anna volt (világos alj, vörös, aranyosan himzett pruszlikkal).

A festői kép zárköve: egy szigorú arcú, okulárés anyóka képezte. Nézett, nézett, hogy csapong az ifjuság, tessett rá, hogy senki tul ne csapongjon és eszébe jutottak ifjusága emlékei

Hírlapírói kötelességünk, hogy kiemeljük, miszerint az est sikerében az oroszlanrész Bornemisza Lászlóné elnököt és Kern Adolfné igazgatót illeti, kik szorgalmukban a jótékonyának sikert szerezni határt nem ismertek s kivált Kern Adolfné a kivitelben annyira tufeszítette magát, hogy szinte félni lehetett, hogy a nemeslelkű nő egészségében tesz kárt. Az előadás után a rosszullet el is fogta, de hála Isten minden bajon tul van. Annál inkább tartozunk a nemes hölgyeknek hálaival adózni.

Elismerés illeti Kern Adolfot is, ki a rendezésben valóságos jobb keze volt a hölgyeknek. Barna Imre kapitányt, ki kivált a világitás körül buzgózkodott, hogy baj ne essék, Vári Jánost, az énekszámok betanításaért, Perjessy Lászlót, a szereplők kifestéseért, Törköly Józsefet, a szavalati részek betanításaért, Baksay Dezsőt a szereplő hölgyek bevezetéseért, Vajda Istvánt, a díszletek felállításáért, végre az összes szereplőket, kik a cél érdekében felléptek s az egyesület választmányának tagjait, kik ugyancsak azért mindent megtettek az elnökséggel.

H I R E K.

— Hámos László főispán kedves családjával a közgyűlés alkalmából több napot töltött városunkban s itt léle által a társasélet kedvező fellendüléséhez kellemesen járult hozzá.

A Neogrády Antal festőművész által megalkotandó milleniumi történelmi képre törvényhatóságunk elélegképen 1000 forintot kiutalványozott.

— Közművelődési ülés. A gömörmezei közművelődési egyesület f. hó 19 én délután tartotta rendes évi közgyűlését, a melyet Török Balint elnök remek beszéddel nyitott meg. A közgyűlés el is határozta a szép beszéd szövegét a jegyzőkönyvi megörökítését és hírlapi közvételét. A felhalmozott anyag miatt mi a beszédet csak egyik legközelebbi számunkban közölhetjük. Groo Vilmos felolvasta a kitűnő tollal és szakértelemmel megfogalmazott évi jelentést, a melyben beszámol az egyesület évi sikeres működéséről. A gyűlésen Török Balint proponálta, hogy az egyesület alapszabályai változtassanak meg oly értelemben, hogy a körök egyesülnek a központtal és csak mint a központ működő szervei szerepeljenek a jövőre. Szentiványi Árpád és Molnár József hosszabb alapos indokolással

tesznek a kivitel tekintetében propositiókat, a melyek közhelyesséssel fogadtattak és egy bizottság küldetett ki, hogy az alapszabályváltoztatást készítse elő. Lőrinczy György a legkülönbözőbb kulturegyesületeket óhajtja belevonni az egyesület körébe. Török Balint azonban ezt theoretikus okoskodásnak látja, a vagyoni eszközök megosztását nem helyeselheti. Hámos László és Szentiványi Árpád legfeljebb erkölcsi támogatást tartanak lehetőnek. Mi ebben a tárgyban még nyilatkozni fogunk, ezuttal nem tehetjük, mert tulajgyuak halmozva tárgygyal, hogy annak egy nagy része még így is kiszorul.

— Egy magyar mágnes jótékonyága. Gróf Andrássy Dénes Krasznahorka-Várallya örökös ura a busvétii ünnepek alkalmából, mint jól értesültünk, 16.000 frtra menő összeget adományozott jótékony célra, részint alapítványokra, részint pedig egyesek irodalmi működéseinek elősegítésére. Sokáig éltesse az isten az ilyen főurat!

— Egy művészről itthon. Bárdossy Ilona nagy művészről sikerült a rozsnói kath. főgymnasium két tanáranak megnyerni, hogy jótékonyezelu hangversenyen Rozsnón szerepeljen, hogy mikor fog a koncert megtartatni, az még nincs megállapítva, annak idején közölni fogjuk.

— Törzene. Czigányaink a minden évben szokásos törzenét, hetenként kétszer esti 8—9 óráig, május hóban meg fogják kezdeni.

— Desinficiáló gőzgep. A járványok fellépése alkalmával ruhák és más holmi fertőtlenítésére szolgáló gőzgepek a törvényhatóság által megszavaztatván, egy ily fertőtlenítő gépet dr. Szabó Samu a kezdeményező szakember, Tarnóczy Gusztáv igazgatójának közreműködésével a székház udvarán működés közben a főispán, alispán és nagyszámú bizottsági tagok jelenlétében bemutatott egy pokrócot fertőtlenítvén. A kísérlet kitűnően sikerült, a gőz teljesen átjárta a pokrócot, a nélküli, hogy azt megáztatta és lármí sérülést szenvedett volna.

— Egy szép technikai művel szaporítottat a gömörmezei közkórház felszerelése; ez egy pompás vízvezeték mű, mely a tiszta friss vizet, minden szobába, fürdőbe, műtőtermekbe, felvételi irodákba stb. bevezeti. Ezen — mondhatni — vármegyénkben egyedül álló remekmű Spuriusz József jól ismert gépészünk keze alól került ki és méltán dícséri mesterét. Ezen, a modern technika remeke érdemes a megtekintésre.

— Becsületes megtaláló. Pecsók János törvényészi szolga f. hó 22-én, a város főterén, a megyeháza és takarékpénztár közt elvonuló fasorban, egy tíz forintos bankjegyet talált. Az éppen elhagyott helyen észrevetlenül vehette fel a tizest s a becsületes szándékkal azonban egyenest a kapitánysághoz vitte a pénzt. A vesztet fel a kapitányságnál a pénzt átveheti. A becsületes találó méltó jutalmat fog nyerni bizonyára.

— Dr. Schopper György temetése. Ritka gyászmenetnek volt szentantuja e hó 17-ikén Rozsnó város lakossága, amelyet aligha lát máskor, mint ilyen egyháznagyok halála alkalmával. Dr. Schopper György megyés püspök halála egy pár napra forrongást öntött a régi kis bányavárosba, mert a püspök halála óta egész a temetés végeztéig sűrűn látogatott be az egész vidék népe, melyet részint az igazi részvét, részint a kíváncsiság hozott be. A látogatottság legnagyobb fokát érte el a temetés napján, midőn nemcsak a messze vidékekről megjelent papság, hanem a polgári elem is egészen betöltötte a kis város kies piacát. Reggel 9 órakor vette kezdetét a temetési szertartás a püspöki palota földszinti tornácában az u. n. szegények házában, még pedig azért itt, mert az elhunyt kívánta így. Miután Bubicz Zsigmond kassai püspök itt a koporsószentelést elvégezte, a halottat a székesegyházba kísérte az impozáns gyászmenet, melynek soraiban ott láttuk a rozsnói egyházmegye minden rendű és rangu papságát s e közt talán aránylag legerősebben volt képviselve a mi vidékünk. Ott volt a gyászmenetben vármegyénk fő- és alispánja több tisztviselő kíséretében, továbbá Rozsnó város egész tisztviselői kara, a városi önkéntes tüzoltóság, ipartestület, számos vidéki küldöttség, a helybeli kath. jellegű iskolák s egyéb testületek. Miután a székesegyházban Bubicz Zsigmond gyászmisét mondott a halottért, a folyton növekedő gyászmenet az elhunytnak igazi humanitáscaról örökké tanuskodó ama kórház kapujánálba kísérte Rozsnó néhai püspökét, a hol az oltár mögött még maga készítettett magának helyet, hogy ott nyugodjék egyszerű diófa koporsóban. S ennél mélt-

több helyet nem is választhatott volna magának, mint azt, melyet azok környeznek, akikkel jót tett. Miután örök nyugalomra helyezték a halottat, ismét misét tartott a jászói praelatus, melynél azonban már az egyházi ruhák nem hirdettek gyászt. A temetési szertartást egy órakor lakoma követte, mely a résztvevők nagy száma miatt három helyen folyt le; nevezetesen a püspöki palotában, hol az előkelőbb egyházi személyek és küldöttségek voltak jelen, azután a szemináriumban és a ferenczrendiek zárdájában. A lakoma után a résztvevők oszlani kezdtek a szélrózsa minden irányában s Rozsnyó városa ismét visszanyerte régi képét s találgatja, hogy ki lesz az új püspök, lesz-e továbbra is oly püspöke, ki a város szegényeivel és betegeivel valláskülönbség nélkül annyi jót fog tenni, mint a mennyt dr. Schopper György tett.

— **Vettük a következő gyászjelentést:** Alitisz Anna; özv. Bakó Istvánné szül. Alitisz Amália, fia Bakó István és ennek neje Mezey Róza; Alitisz Miklós és gyermekei: Margit és Miklós; Alitisz Pál és neje Kőncs Mária és gyermekeik: Ara, Sára és Aladár a számos rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett legjobb édes anyának, testvérnek, sógornőnek és nagynénének: özv. Alitisz Andrásné szül. Alitisz Rózának, 1895. évi április hó 17-én délután fél 4 órakor, hosszas szenvedés után, 43 éves korában történt gyszos elhunytát. A drága halott hült tetemei szombatán, április 20-án délután 3 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartásai szerint a sídi sirkertbe örök nyugalma helyére kísértetni. Áldás és béke lengjen hamvain!

— **A m. kir. honvédség 1896. évi lábbeli szükségletének fele,** vagyis 14.400 pár bakancsot és 12.400 pár könnyű cipőt (barna pamutvitortorla szövethől) a kisiparosoknál kívánja beszerezni. A bakancs páronként 4 frt 82 krral számíttatik. A szállításnak legkésőbb f. év végéig

kell megtörténni. Erre a miskolci kereskedelmi és iparkamara már most azzal figyelmezteti az érdekelt kisiparosokat, hogy a szállítási részletek feltételeit legkésőbb közölni fogja.

— **Öngyilkossági mánia.** Patkó Jánosné Bende Zsuzsanna zeherjei asszony már a télen a Rima vizébe akarta ölni magát, azonban megmentették. Az élet keserveivel azonban nem tudott kibékülni s az ünnep második napján egy kutba ugrott és néhány óra múlva, mikor az ura kerestette és egy falubeli legény iváshoz vizet akart meríteni, rémülve vette észre, hogy kutban valami emberforma uszkál. Borzadva vitte a hirt gazdájának, hogy egy kísérteties alak lubiczkol a vízben, az előcsődült nép féltéken tekintgetett a kutba, végre egy bátor legény elhatározta, hogy szembeszáll a kísértettel, a csöbröt lemerítve általános meglepetésre Bende Zsuzsanna holtteste került ki a kutból.

— **Polonkáról** írja tudósítónk: Egy szép ünnepélyről óhajtanék becses lapjában hirt adni, annál is inkább, mert ezen a tót vidéken öszinte öröme szolgál minden magyar szívnak, ha látja és hallja a magyar nyelv terjedését, érvényesülését. Az ünnepély a garami ágostai evangélikus leányegyház fiatal lelkészének, nt. Velky Jenő urnak kezdeményezése és a köztisztelőben álló s hazafiasan nemeslelkű urnó, özv. Sachs Eulália buzgó áldozatkészsége folytán valósult meg. A most említett urnó Polonkán saját házat engedte át és maga alakította át templommá s nt. Velky Jenő ur husvéthétfőjén abban magyar istentiszteletet tartott, a melyen a Garamvölgy intelligenciája tömegesen részt vett. Ez annál is inkább örömdetes, mert annakelőtte csak tót és német nyelvű istentiszteletek tartottak a Garam völgyén, s a mióta fiatal papunk elfoglalta helyét, már a második magyar istentiszteletet tartott a német helyett. Öszintén kívánunk hosszú életet a derék lelkésznek és teljes sikert a megkezdett uton. S örömmel látjuk,

milyen fényesen czáfolja meg hazafias tetteivel a választásakor ráfogott pánszláv érületet. (A magunk részéről nagyon örülünk, hogy tények által látjuk megczáfolva azon aljas rágalmakat, a melyekkel Velky Jenő a nyilvánosság előtt megakarták huzcolni és örülünk, hogy igazolva látjuk Velky Jenőbe helyezett bizalmunkat.)

— **Da Cu Bánffy!** Ennek a mondásnak a jelentőségéről sokat írtak már a lapok. A hazafias irányú román-magyar szemle, az »Ungaria« most mint legilletékesebb magyarzó a hozzánk Kolozsvárról beközdött számában ezeket írja: A mióta báró Bánffy Dezső miniszterelők lett, sokat emlegetik a »da cu Bánffy« román szólást a mely Erdélyben közölvatu. A Tribuna, sőt egy képviselő a törvényhozásban, ezt a román mondást br. Bánffy Dezsőre vonatkoztatta, pedig ő abban teljesen ártatlan. »Da cu Bánffy!« ezen források szerint »erőszakkal« valamit »elnyomni, elrémiteni,« jelentene. A román anyák gyermekeiket e mondással csittították el. Utólérhetetlen fantázia eredménye ez a magyarázat. A román mondás Kolozsvárról indult ki. A mostani horádok (tragerek) boldogult elődei, a »korcsosjások«, a volt »nagy lábas ház« (a mostani Kikaker-féle kávéház előtti hely) alatt a »hentesek« (czéhez nem tartozó mészárosok) tőkein dőzsöltek s játszottak egy kártyajátékot, e melynek a neve Bánffy volt. A játékban a makk ász volt a legnagyobb ütő, ezt hívták Bánffynak. Mondottak tehát »hai, sa dam cu Bánffy!« vagy »hai, sa ne jucam de a Bánffy!« jer játszunk Bánffy-játékot. Ütés közben a procciczerek vagy a társjátékosok annak, a kinek a kezében volt a makk ász, mondogatták: »No, da cu Bánffy!« No, üss a makk ászs al. A kolozsvári korcsosjások többnyire vidéki román emberek voltak, így terjedt szét Erdélyben a játék is és a mondás is oly időben, még mikor Bánffy Dezső báró meg sem született. Hogy az anyák gyermekeiket a Bánffy névvel ijesztenek Erdélyben, akár Szolnok-Dobokában, akár máshelyt, mese.

Hirdetés.

A rimamurány-salgó-tarjáni vasmű-részvény-társaság hajlandó kihasználás végett olyan tölgy-erdőket venni, a melyekben a faállomány különösen banya-fa termelésre alkalmas.

Ajánlatok az eladandó erdő részletes leírása és az eladási feltételek közlése mellett a rimamurány-salgó-tarjáni vasmű-részvény-társaság erdészetihez Rima-Brézóra (Gömörmegye) intézendők.

Rima-Brézó, 1895. április hóban.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépyarok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lőerőig, továbbá járgány-
eséplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szeeskaavágók, répvágók, kukorleza-
morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék
és minden egyéb

2 és 3 vasu ekék
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kizárta ingyen és bérmentec küldetnek.

Alapítottott

1865-ben.

Alapítottott

1865-ben.

A legjobb

zongorák, pianinók
és harmoniumok

a legolcsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett.

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora-eladási és kölcsönző-intézetében

Budapest, IV. kerület, Kigjó-uteza 7. szám.

SCHIEDMAYER és FIAI,

leghíresebb zongorák és Thüringia Organ C. egyedüli képviselője, a világ legjobb és legolcsóbb harmoniumai.

Arjegyzék ingyen.